

Milan Herak: Geologija

Milan Herak: **Geologija** — struktura, dinamika i razvoj Zemlje, druga popolnoma predelana in dopolnjena izdaja. Založba Školska knjiga 1973, Zagreb. Obseg: 465 strani, 278 slik, velikost knjige 24×16 cm, vezana v platno.

Druga izdaja tega učbenika za visoke šole je izšla 10 let po prvi ter je precej spremenjena in dopolnjena. Slike so preglednejše in vsebujejo več podatkov. Delno so spremenjeni tudi naslovi poglavij, ki skušajo več povedati. Stavek je gostejši, zato nudi knjiga precej več kot v prvi izdaji, čeprav se je število strani le malo povečalo. Uvod vsebuje več zgodovinskih podatkov o razvoju geološke vede. V prvem poglavju navaja avtor hipoteze o nastanku Zemlje, česar prej ni bilo. Zanimivo je novo poglavje o Zemlji kot izvoru in porabniku energije, ki je sicer kratko, vendar pisano v skladu z najnovejšimi pogledi na to vprašanje. Skrbno je obdelano poglavje o delovanju vode kot geološkem faktorju, ki je obenem nekakšen povzetek hidrogeologije. Čutiti je, da je to področje avtorju blizu. Skoraj prekratko pa se mi zdi poglavje o vetru kot geološkem faktorju. Tu bi bilo potrebno več razlage o puščavski morfologiji glede na taka območja v geološki preteklosti pri nas. Prekratko je tudi poglavje o organizmih kot geoloških faktorjih. Poglavje o diastrofizmu je bilo že v prejšnji izdaji dobro obdelano. Škoda, da je v tej izdaji na sliki 124, ki prikazuje položaj obrobnegega morskega bazena, odpadel napis »kordiljeri«.

Uvod v stratigrafski del je razširjen in napisan v skladu s sodobnimi ugotovitvami. Poučno je zlasti poglavje o stratigrafski klasifikaciji, kjer slika 140 pojasnjuje pojme o kronološki, kronostratigrafski, litostratigrafski in biostratigrafski razčlenitvi. Pri posameznih poglavjih so pregledni korelacijski litostratigrafski profili o razvoju posameznih sistemov.

Novost v knjigi je tretji del. To je nekakšna regionalna geologija, ki nam kratko in jedrnato prikaže zgradbo posameznih gorstev, kontinentov in oceanov. Ta snov je navadno v podobnih knjigah zelo razvlečena in nepregledna, tu pa je podana pregledno in jasno.

O knjigi lahko rečemo na splošno, da je pisana zgoščeno in jasno brez nepotrebne navlake. Avtorja odlikuje tudi njegova povezanost z našimi geološkimi razmerami in navajanje primerov predvsem iz domače geološke literature, kjer je to mogoče. Na koncu vsebuje učbenik spisek literature in stvarno kazalo.

Mario Pleničar